

Katedra speciální pedagogiky Pedagogická fakulta, Univerzita Karlova

Okruhy k závěrečné zkoušce – CŽV

Logopedie

- 1. Logopedie – vymezení předmětu, úkolů. Významu vědního oboru, vztah logopedie k jiným vědním oborům. Historický vývoj péče o osoby s narušenou komunikační schopností. Osobnosti logopedie. Logoped, logopedický asistent – kvalifikační i osobnostní předpoklady. Logopedická intervence, její cíle a úrovně.*
- 2. Komunikace, komunikační schopnosti, komunikační proces. Význam komunikace v životě člověka. Etapy komunikačního procesu. Narušená komunikační schopnost – definice, různá dělení a klasifikace. Systém péče o osoby s narušenou komunikační schopností v České republice. Platná legislativa v poskytování logopedické intervence. Logopedická prevence – primární, sekundární, terciární.*
- 3. Ontogeneze řeči, stadia vývoje dětské řeči – před řečové období a vlastní vývoj řeči. Psychomotorický vývoj dítěte a jeho vývoj řeči. Jazykové roviny v ontogenezi řeči. Anatomie a fyziologie mluvních orgánů – ústrojí respirační, fonační, artikulační.*
- 4. Patologie řeči – narušená komunikační schopnost, odchylky od normy dle různých kritérií, dopady řečových poruch ve vztahu k věku.*
- 5. Dyslalie – vymezení, etiologie, klasifikace, diagnostika, zásady logopedické terapie. Partnerské vedení rodičů v terapii. Dopad dyslalie na vzdělávání školních dětí.*
- 6. Vývojová dysfázie – vymezení, etiologie, symptomatologie, logopedická intervence u dětí s vývojovou dysfázií. Komplexnost rozsahu péče o děti/osoby s dysfatickým vývojem řeči.*
- 7. Mutismus – etiologie, komplexní péče o osoby s mutismem.*
- 8. Tumultus sermonis – etiologie, symptomatologie, logopedická intervence.*

9. *Balbuties, etiologie, symptomatologie, komplexní péče o osoby s balbuties.*
10. *Rhinolalie – etiologie, klasifikace, symptomatologie, logopedická intervence.*
11. *Palatolalie – etiologie, klasifikace rozštěpů, charakteristické rysy palatolalie, komplexní péče o osoby s palatolalií.*
12. *Motorické poruchy v dětském věku – dysartrie vývojová, verbální dyspraxie – vymezení, etiologie, klasifikace, diagnostika, zásady logopedické terapie. Partnerské vedení rodičů v terapii.*
13. *Afázie – etiologie, klasifikace, komplexní péče o osoby s afázií.*
14. *Dysartrie – získaná. Etiologie, klasifikace, symptomatologie, zásady logopedické intervence. Poruchy polykání – vymezení, klasifikace, základní postupy.*
15. *Demence – etiologie, klasifikace, symptomatologie, logopedická intervence, význam komunikace a aktivizace osob s demencí.*
16. *Problematika vzdělávání žáků s NKS (narušenou komunikační schopností), školy dle §116, inkluze dětí s NKS, se zaměřením na jazyk český, cizí a jiné problémové oblasti (čtení, psaní, čtenářství, výběr povolání), hodiny spgg péče jako podpůrné opatření, IVP a jeho formy a podoby.*
17. *Symptomatické poruchy řeči, etiologie, rozvoj komunikačních schopností u osob se symptomatickými poruchami řeči. Symptomatické poruchy řeči u osob s mentálním postižením. Logopedická intervence u dětí s mentálním postižením.*
18. *Symptomatické poruchy řeči u dětí s tělesným postižením. Alternativní a augmentativní komunikace – základní pojmy, komunikační systémy užívané v naší praxi.*
19. *Problematika řeči a komunikace u osob s PAS. Alternativní a augmentativní komunikace – základní pojmy, komunikační systémy užívané v naší praxi.*

20. *Poradenský systém ve školství, PPP, SPC pro děti/žáky s vadami řeči, úkoly a činnost SPC. Podpůrná opatření se zaměřením pro žáky s NKS (na všech stupních vzdělávání).*

Doporučená literatura

- ALLEN, K.E., & MAROTZ, L. R. *Přehled vývoje dítěte od prenatálního období do 8 let*. Praha: Portál, 2002. ISBN 80-7178-614-4.
- BYTEŠNÍKOVÁ, I. *Rozvoj komunikačních kompetencí u dětí v předškolním věku*. Brno: MU, 2007. ISBN 978-80-210-4454-8.
- DVOŘÁK, J. *Logopedický slovník*. Žďár nad Sázavou: Edice Logopedické centrum, 1998. ISBN 80-902536-2-8.
- KLENKOVÁ, J. *Logopedie*. Praha: Grada, 2006. ISBN 80-247-1110-9.
- GANGALE, D. C. *Rehabilitace orofaciální oblasti*. Praha: Grada Publishing, 2004. ISBN 80-247-0534-6.
- JANOVCOVÁ, Z. *Alternativní a augmentativní komunikace*. Brno: MU, 2003. ISBN 80-210-3204-9.
- KÁBELE, F. *Rozvíjení řeči u dětí s DMO*. In: STEHLÍK, A. *Dítě s DMO v rodině*. Praha: 1977. ISBN 08-033-77.
- KITTEL, A. *Myofunkční terapie*. Praha: Grada Publishing, 1999. ISBN 80-7169-619-6.
- KLENKOVÁ, J. a kol. *Terapie v logopedii*. Brno: MU, 2007. ISBN 978-80-210-4463-0.
- KLENKOVÁ, J. *Symptomatické poruchy řeči*. In: VÍTKOVÁ, M. (ed.) *Integrativní speciální pedagogika*. Brno: Paido 1998, s. 45-57. ISBN 80-85931-51-6.
- KLENKOVÁ, J. *Augmentativní a alternativní komunikace*. In: VÍTKOVÁ, M. (ed.) *Integrativní speciální pedagogika*. Brno: Paido, 1998, s. 58-62. ISBN 80-85931-51-6.
- KLENKOVÁ, J. *Možnosti stimulace preverbálních a verbálních schopností vývojově opožděných dětí*. Brno: Paido, 2000. ISBN 80-85931-91-5
- KRAUS, J. a kol. *Dětská mozková obrna*. Praha: Grada Publishing, 2005. ISBN 80-247-1018-8.
- LECHTA, V. a kol. *Diagnostika narušené komunikační schopnosti*. Praha: Portál, 2003. ISBN 80-7178-801-5.
- LECHTA, V. *Koktavost*. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-867-8.
- LECHTA, V. a kol. *Terapie narušené komunikační schopnosti*. Praha: Portál, 2005. ISBN 80-7178-961-5.
- LECHTA, V. *Symptomatické poruchy řeči u dětí*. Praha: Portál, 2002. ISBN 80-7178-572-5.
- LECHTA, V. *Logopedické repetitorium*. Bratislava: 1990. ISBN 80-08-00447-9.

MIKULAJOVÁ, M., & RAFAJDUSOVÁ, I. *Vývinová dysfázia. Špecifický narušený vývin reči*. Bratislava: 1993. ISBN 80-900445-0-6.

VATERA, W., & BOUDZIO, M. *Od prvního hlasu k prvním slovům. Metodická příručka*. Praha: Tech-Market, 1996. ISBN 80-902134-0-5.

VOHRADNÍK, M. *Poruchy řečové komunikace u velofaryngeální insuficience*. Dolní Břežany: Scriptorium, 2001. ISBN 80-86197-24-7.

VOJTA, V. *Mozkové hybné poruchy v kojeneckém věku. Včasná diagnóza a terapie*. Praha: Grada, 1993. ISBN 80-85424-98-3.

VOJTA, V., & PETERS, A. *Vojtův princip. Svalové souhry v reflexní lokomoci a motorická ontogeneze*. Praha: Grada Publishing, 1995. ISBN 80-7169-004-X.

KUTÁLKOVÁ, D. a kol.: *Dyslalie – metodika, reedukace*. Praha: Septima 1999. b. ISBN.

KUTÁLKOVÁ, D.: *Opožděný vývoj řeči. Dysfázie, metodika reedukace*. Praha: Septima, 2002. ISBN 80-7216-177-6.

SMOLÍK F., & SEIDLOVÁ MÁLKOVÁ G. *Vývoj jazykových schopností v předškolním věku*. Praha: Psyché, 2015. ISBN 978-80-247-4240-3.